

వీధి అరుగుమీద కుర్చున్న కృష్ణ మూర్తిగారు కాగితం, కలం తీసుకుని వ్రాయడానికి ఆరంభించారు.

“ఎవరికంటే తెలురు?” — అడిగారు శాంతమ్మగారు.

“రాంబాబుకి”

“ఒక్కసారి

చూడాలని వుందని

రాయండి”, అంటూ ఆయన్ని సమీపించింది.

రాంబాబు ప్రసక్తిని అలా వెళ్ళా ఆలకించిన బసు బండి రాముడు, “రాంబాబుగారికి ఉత్తరం రాస్తున్నారేలే సంతలు గారు! ... ఆ బాబు వడిగేనని చెప్పండి” అన్నాడు. ఆ వెనుకనే వస్తున్న పనిముసలిదీశంత ముఖం చేసుకుంటూ “ఆ బాబుని బగమంతుడు సల్లగా నూడాలి. పరోపకారి పాపన్న ధర్మాత్ముడు ... ఉత్తరం రాయమని సెప్పండి బాబూ” ... అంటూ కృష్ణమూర్తిగారిని సమీపించింది.

కృష్ణమూర్తిగారి ముఖం సవ్యలో నికసింది.

“రాస్తున్నానే తల్లీ రాస్తున్నాను. రాంబాబుకి ఉత్తరం రాయకపోతే మీ రంతా ఊరుకుంటారా” అన్నారు శ్రీకారం మడుతూ.

రాంబాబు పది సంవత్సరాలుగా ఈ ఊళ్ళో ఒక బేంకులో ఫీల్డు ఆఫీసర్ గా వుండేవాడు. ఏవో కారణాల వలన ఈ మధ్యనే రాజమండ్రి బదిలీ చేయించుకుని వెళ్ళిపోయాడు. ఇక్కడ వుండే ఒక్కడు నిరుద్యోగ యువకులకు చాలామందికి అతను ఉద్యోగాలు నేయించాడు. ఎంతోమందికి బేంకు టుణాలిప్పించాడు. అవసరమయినవారికి

తెలుగు కళాసమితి (నూజెర్సీ) ఉగాది మినీ కథల పోటీలో సాధారణ ప్రచురణకు ఎన్నికైన కథ

కృష్ణమూర్తి

— ఎస్.టి. రావు

చేతనైన ధన సహాయం చేశాడు. అతని వలన ఏదో ఒక సాయం పొందినవారిలో కృష్ణమూర్తిగారు కూడా ఒకరు. అక్కడివారేగాక అతన్ని ఎరిగిస్తున్నారు నైతం అతన్ని ఒక దేవతగా భావించేవారని చెప్పకోవచ్చు. అతను ఊరు విడిచి వెళ్తున్నప్పుడు పిల్లలూ, పెద్దలూ అందరూ ఒక అప్పుడికి దూర మవుతున్నట్లుగా బాధపడుతూ సాగనంపారు.

కృష్ణమూర్తిగారు తెలురు వ్రాయడం పూర్తిచేసే సరికి మరో నలుగురు చేరి వున్నారు ... ఎవరికివారే రాంబాబు క్షేమాన్ని కోరుతూ ఆ ముక్క ఆ ఉత్తరం ముక్కలో రాయమని చెబుతున్నారు.

అందులోని ప్రతి వాక్యం అతని పరోపకార బుద్ధిని పాగుడుతూన్నదే! అందరూ అతన్ని పరోపకారాల దేవతగా భావిస్తున్నవారే!

ఒక వారం గడిచాక రాంబాబు నుంచి తెలురు వచ్చింది కృష్ణమూర్తి గారికి. అందరినీ కుశల ప్రశ్నలు అడిగాడు. తను ఊరు విడిచిన తరువాత తలొక్కరి నుండి ఒక్కొక్క ఉత్తరం తనకు వచ్చిందని వ్రాశాడు. అందరూ తనకు కృతజ్ఞతలు చెప్పినవారేనని తెలియచేశాడు. ఇంకా ఇలా రాశాడు

“మీ పొగడలూ,

మనవారంతా నాకు తెలిపే కృతజ్ఞతలూ, ఇవన్నీ వింటూంటే మీకు ఒక విషయం తెలియచేయాలనిపిస్తున్నది. అది నా స్వభావంలో నాకే అర్థంకాని ఒక భాగం — చిన్న తనంలో స్కూల్లో నాలో చదువుకొనే పిల్లలలో స్నేహంగా వుండేవాణ్ణి. వారికి పుస్తకాలు, చిరు తిళ్ళు కొనుక్కునేందుకు

విల్లర డబ్బులు ఇచ్చేవాణ్ణి. అయితే, వారిలో ఎవరికైనా అలల్లో దెబ్బలు తగిలాయని కాని, మాస్టారిలో బెత్తం దెబ్బలు తిన్నారని కాని, పరీక్ష ఆస్పారని కాని నాకు తెలిస్తే — ఎందుకనో — అనందం కలిగేది. ఎవ డైనా బెంచి మీద నుంచి క్రిందపడి గుక్క తిప్పకో లేకుండా విడుస్తూంటే ఏదో తృప్తి కలిగేది. ‘అయ్యో పాపం’ అనిపించి చాలిన క్షణంలో ‘నుంచి పనయ్యింది’ అన్నట్లు అని పించేది.

ఇతరుల కష్ట వార్తను, శుభవార్తగా భావించే నీచ గుణం నాకెలా అబ్బింది? ఈ హింసా ప్రవృత్తి ఎలా తగ్గుతుంది? ఈ వెదుగుణం అప్పుడు మాత్రమే కాదు, ఇప్పటికీ, ఈనాటికీ నాలో వుంది. అయితే అది ఎంతోసేపు వుండదు. ఒక్క క్షణం మాత్రమే వుంటుంది. ఆ మరుక్షణం నాలోని వివేకం పని చేస్తుంది. ‘అయ్యో పాపం’ అనిపిస్తుంది. వెంటనే వారికేదో విధంగా సహాయపడతాను. ఇక్కడ మా

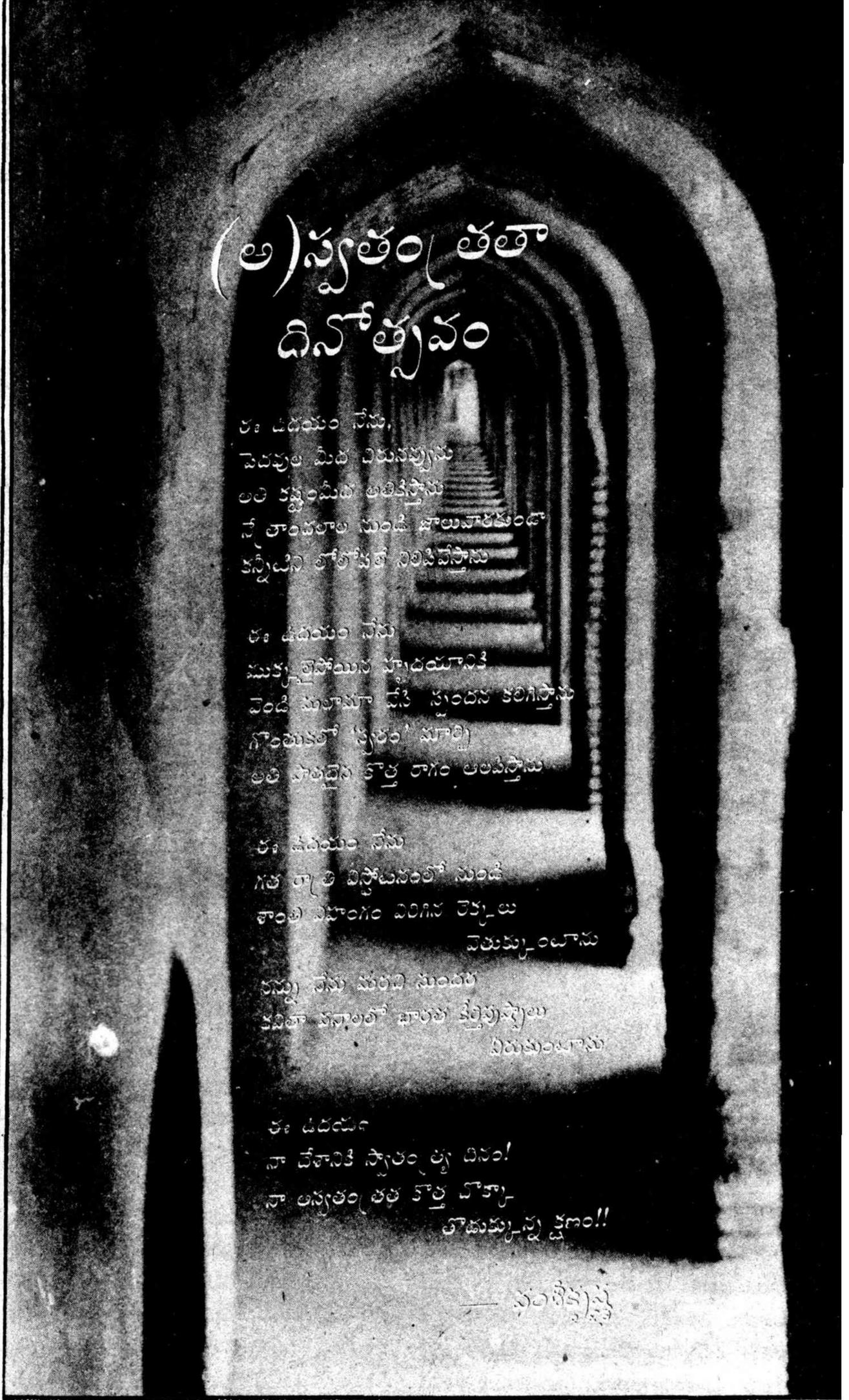
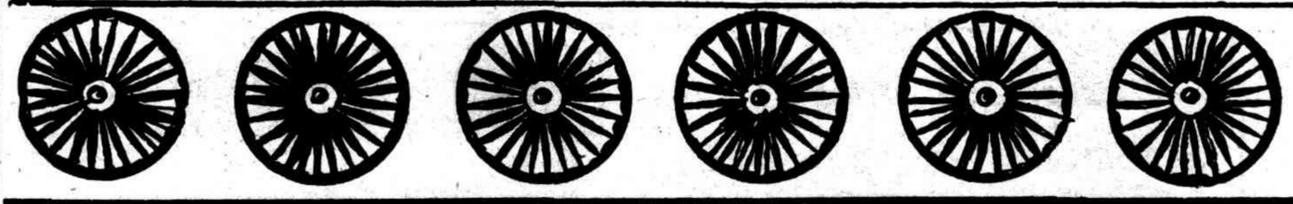
ఇంటి ప్రక్క వుండే అబ్బాయి - శ్రీధర్ అని. బాగా చదువుతాడు. కొన్ని పుస్తకాలు కూడా ఉచితంగా ఇచ్చాను. డిగ్రీ పరీక్షలు బాగా రాశాడు. కాని పరీక్ష తప్పింది. ఆ వార్త నా చెవిన పడగానే - ఎందుకో మనసు శాంతించినట్టుయింది. నా స్నేహితుడు, బేంకులో కేషియర్ ఒకతను - ఏదో తప్ప వేశాడన్న వేరంపై పోలీసులు కేసు బనాయించారు అతని మీద ... నాకు కచ్చ తీరినట్టునిపించింది. ఇవి కొన్ని ఉదాహరణలు. ఇలాంటివి ఎన్నో!

ఇప్పుడు చెప్పండి. నేను ఇతరులకు ఉపకారం చేసేవాణ్ణా? లేక అపకారం కోరుతున్నవాణ్ణా? పరోపకారివా? పరుల కీడు కోరేవాడివా? ... అయితే ఆ తప్ప దిద్దుకునే ప్రయత్నంలో వున్నానని మీకు నిశ్చయంగా చెబుతున్నాను. ఆ ప్రయత్నంలో భాగమే - ఇతరులకు చేతనైన సాయం చేయడం. అందులోనే కనీసం సంతృప్తి పొందుతున్నాను. అదే నాకు ఆశాదీపం."

పూర్తిగా చదివిన లేఖను మడతపెడుతూ దీర్ఘంగా నిట్టూర్చారు కృష్ణమూర్తిగారు. — "ప్రక్కనాడు చెడిపోవాలి. దానివల్ల తనకేమీ లాభం లేదు. అయినప్పటికీ, అలా అయితే ఏదో తెలియని తప్పి, ఆనందం. ఈ లోపం రాంబాబు ఒక్కడిలోనే వుందా? కాదు, తనలోనూ వుంది. తనలోనే కాదు. మనుషులందరిలోనూ వుంటుంది — ఎవరో మహాత్ములైతే తప్ప. అందరిలోనూ ఈ లోపం వున్నప్పటికీ ఎవరూ దానిని గుర్తించరు. గుర్తించినా లక్ష్యపెట్టరు. స్వార్థంలో మంచి వుట్టే ఈ సైతా మని గుర్తించడం జరిగితే, మొదట దాన్ని అంతం చేస్తే - మనుషులకే కాదు, దేశాలకూ, లోకానికి శాంతి దొరకుతుంది. హింస లేకుండా పోతుంది. రాంబాబులాంటి వారెవరో దానిని గమనిస్తారు. వారి మంచితనంతోనే, మంచి నడవడితోనే దాన్ని అంతం చేస్తారు."

— రాంబాబు వంటివాని పరిచయం తనకు కలగడం అదృష్టంగా భావించారు కృష్ణమూర్తిగారు.

మనసుని డబ్బులో గాక
ఆత్మలో జయించగలం — స్వీచ్ జా
* * *
వొక్కరుషానికి వశమై తిట్ల కవితలల్లే వాడు
అసాంసావాది కాలేదు. — మహాత్మాగాంధీ
* * *
సజ్జనుడి సంపాదన మేఘం వలె
తిరిగి దానం చేయబడుతుంది. — కాళిదాసు

(అ) స్వతంత్రతా దినోత్సవం

ఈ ఉదయం నేను,
పెదవుల మీద విరుచుకు
అతి కష్టమీద అతికీర్తనలు
నే లాంచలాల నుండి జాలువారకుండా
కన్నీటిని తోతొడుత నిలిపివేస్తాను

ఈ ఉదయం నేను
ముక్త ప్రాణిమీద మౌనంగా
వెండి ములాసూ దేకి స్పందన కలిగిస్తాను
గొంతుకలో స్వరం మార్చి
అతి పాపదైన కొత్త రాగం అలపిస్తాను

ఈ ఉదయం నేను
గత గ్రాతి విస్తోటనంతో నుండి
శాంతి విహంగం విరిగిన రెక్కలు
వెతుక్కుంటాను

నన్ను నేను మరచి నుండటం
కవితా వనాలలో జారిత క్షేప్రస్థానాలు
నిరుచుంటాను

ఈ ఉదయం
నా దేశానికి స్వతంత్రత దినం!
నా అస్వతంత్రత కొత్త చొక్కా
తొడుక్కున్నా క్షణం!!

— వంశీకృష్ణ